

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Anatolie Țurcan

Judecători – Sergiu Daguța și Igor Mânăscurtă

a judecat în ședință de judecată, fără citarea părților la proces, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Aliona Nesterov, împotriva sentinței din 07 iunie 1978 a Judecătoriei norodnice a raionului Briceni, în cauza penală în privința lui

Baeșu Gheorghii XXXX,

Termenul de examinare:
instanța de recurs: 03.08.2023 - 30.01.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată,

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința din 07 iunie 1978 a Judecătoriei norodnice a raionului Briceni, Baeșu Gheorghii a fost condamnat în baza art. 77 al. 1 Cod penal al RSSM la 3 ani privațiune de libertate, cu executare în colonie de corectare prin muncă cu regim comun.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul, fiind apt pentru efectuarea serviciului militar, i-a fost înmănată citația cu privire la încadrarea în serviciul militar activ pe data de 15 mai 1978. La data indicată, la Comisariatul militar, nu s-a prezentat, eschivându-se intenționat de la înrolarea în serviciul militar activ, invocând refuzul prin convingeri de ordin religios

3. La 02 august 2023 Adjunctul Procurorului General interimar, Aliona Nesterov, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea hotărârii menționate, încetarea procesului penal și reabilitarea lui Baeșu Gheorghii.

Recurentul a invocat că lui Baeșu Gheorghii i-au fost încălcate drepturile stipulate în art. 18 din Declarația Universală a drepturilor omului, potrivit căruia orice persoană are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei, garantate de art. 9 din Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, prin

urmare, nu putea fi acuzat și condamnat. Totodată, în privința inculpatului a fost încălcat art. 4 Protocolul nr. 4 al CEDO, care prevede dreptul de a nu fi judecat și pedepsit de două ori pentru una și aceeași faptă, or, față de acesta au fost aplicate două pedepse principale – privațiune de libertate și obligarea îndeplinirii unor munci fizice în colonie de corectare prin muncă.

Astfel, sentința de condamnare este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecând recursul nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art.5³ din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, (nr.1225-XII din 08 decembrie 1992), recursurile în anulare sau deciziile Procuraturii Generale privind refuzul reabilitării prevăzute la articolul 5² alineatul 4 din prezenta lege se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Totodată, în conformitate cu art.XI alin. (3¹) din Legea privind modificarea unor acte normative (nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023, modificarea Codului de procedură penală), completat prin Legea privind modificarea unor acte normative, (nr. 286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023, modificarea Codului de procedură penală), *recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.*

Astfel, completul de judecată menționează că, hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală (la caz în redacția legii în vigoare la data declarării recursului în anulare, până la 01.09.2023), în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992).

Potrivit prevederilor art. 3 lit. g) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv cele care au fost „condamnate pentru eschivare, din motive religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii”.

Astfel, la caz se constată că, Baeșu Gheorghii, fiind condamnat în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, pentru refuzul de a fi încadrat în serviciul militar al

Armatei Sovietice din motive religioase, cade sub incidența art. 3 lit. g) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), și în acest sens prin efectul legii este declarat nevinovat, urmând a fi reabilitat.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data declarării recursului în anulare), completul de judecată găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Baeșu Gheorghii în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, completul de judecată,

d e c i d e:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General interimar, Aliona Nesterov, casează total sentința din 07 iunie 1978 a Judecătoriei norodnice a raionului Briceni, cu încetarea procesului penal în privința lui Baeșu Gheorghii, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 77 alin. 1 Cod penal al RSSM, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală și cu reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992.

Baeșu Gheorghii Ivan este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.
Decizia este irevocabilă.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Sergiu Daguța

Igor Mânăscurtă